IL-HAMES HADD TAL-GHID (2018) MIN JEMMEN FI KRISTU MA JMUT QATT!

Contributed by Frans Galea
Saturday, 28 April 2018

Din
hija il- Liturgija tal-Hames Hadd ta' l-Ghid (2018) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Il-Van!eli u t-Testment il- did kollu jtennu
u jer!g'u jtennu li min jemmen fi Kristu ma jmut qatt! L-A'bar it-Tajba tal-Mulej esù hi li biH
dehret il-&ajja ta’ Dejjem, &ajja Dejjem u g'al Dejjem. Hawn qed ng'idu 'wejje! kbar, immensi. Kristu huwa l-uniku Salvatur veru tal-bniedem
g'ax qed iwieg'ed l-unika soluzzjoni g'all-problemi tal-umanità kollha.

Il-bniedem i'abbel mo''u fuq elf 'a!a, u jekk
t'ares lejn il-qag'da tad-dinja tara problemi differenti kullimkien. Anke jekk biss t'ares lejn il-familja
tieg'ek, timla rasek bil-problemi; kull membri tal-familja huwa problema
differenti, ibati minn kundizzjonamenti differenti, ifittex soluzzjoniiet
differenti. Ix-xjentisti dejjem jo'olmu
b’xi teknolo!ija !dida li ttaffi t-tbatija u l-problemi tad-dinja. L-istess il-medi ina u l-politika. Kollha ja'dmu kemm jifil'u f’qasam differenti
u kollha jemmnu li l-qasam tag'hom u l-problemi li qed jippruvaw isolvu huma,
huma l-aktar serji u ur!enti.

Fil-verità problema wa'da hemm. Il-Kristjane|mu jemmen li problema wa'da hemm
u l-psikolo!ija tal-profond temmen f’dan ukoll.
Il-problema li tifni lill-bniedem li jg'ix fis-sil! tan-North Pole jew
fir-ramel tad-de|ert, lil wie'ed li g'andu l-biljuni u lill-ie'or li m’g'andux
g'axja ta’ lejla hi... li hu g'andu jmut.
Din hija s-sa'ta mdendla fuq ras kull ma'luq, bniedem, annimal, pjanta,
hu x’inhu. L-annimali u l-pjanti jiddefendu

ru'hom bil-mod tan-natura tag'hom.

Il-bniedem jafha iktar lis-Sinjura Mewt g'ax
hu ntelli!enti iktar. Hu jaf li jrid jispi a u dan l-g'arfien jikkundizzjonalu
kulma jmiss mieg'u. Fuq kollox jag'mlu
egoist minn !o !uf ommu u dan wie'ed jifhmu.
L-egoi|mu huwa “survival instinct” li tinsab f’kull annimal u f’kull
bniedem. Ming'ajr ma jrid, min jitwieled
isib ru'u f’tellieqa u dawk li jibqag'u l-a''ar se jlaqqtuha. Il-&ajja, flok rigal, tissarraf
f’theddida. A'na l-'in kollu f’tensjoni,
kull tant mo'bija, bil-ponnijiet lesti biex niddefendu ru'na kontra
l-kompetizzjoni, kontra xi !udizzju, kontra l-prekarjetà.

Dan kollu, din is-sitwazzjoni li fuqha San
Pawl jg'id, f’isem kull bniedem: “Min se je'lisni minn dan il-!isem tal-mewt?”
g'andha isem fl-Iskrittura: “Il-bi|a’ tal-mewt”. Il-psikolo!ija titkellem fuqu dan ukoll, u
tg'id li hemm |ew! tipi ta’ mewt li jifnu lill-bniedem: il-mewt fi|ika,
tal-!isem, u l-mewt ontika. Din
tal-a''ar 'ier!a mir-rejaltà tal-mewt fi|ika.
Il-bniedem i'ossu dg'ajjef u bla difi|a quddiem il-fatt li “trab kien u
trab irid jer!a’ jsir” u allura jinbtu fih 'afna mwiet onti i. Il-mewt ontika niltaqg'u mag'ha kuljum. Xi 'add joqtlok b’kelma, jew b’azzjoni,
b’in!ustizzja, b’xi theddida. Jew
tissuspetta f’xi 'a!a, ti!rilek xi tra!edja, a'bar 'a|ina, inkwiet. Dan kollu jisraqlek il-&ajja. Tqum filg'odu ssaffar g'ax vaganza u kollox
jidher O.K.... tisma’ b’xi 'a!a li tnissel bi|a’, theddid, t'assib... u
daqshekk. Xi 'add jew xi 'a!a serqitlek
il-&ajja, qatlitek.

U xi tkun ir-reazzjoni naturali u istantanja
tal-bniedem? Jiddefendi ru'u. Jg'aqqad il-ponnijiet. Bniedem f’din
il-qag'da ma jistax i'obb lil min qed iwe!!g'u, lil min qed joqtlu. Inutli
l-kmandamenti u l-‘brainwashing’ u l-priedki.
Wie'ed iqerr u jer!a’ jqerr bla ma jinbidel. Hu kelb mismut li kull ilma ja'sbu
mus'un. G'alhekk Kristu jg'id: “Smajtu
xi ntqal lin-nies ta’ dari, ‘La toqtolx.’
Imma jien ng'idilkom li l-kundanna tist'oqq ukoll lil min jinkorla g'al
'uh. Jekk imbag'ad xi 'add lil 'uh
jg'idlu ‘ ifa’, ikun 'aqqu l-kundanna tas-Sinedriju; u jekk jg'idlu, ‘Iblah’,
ikun 'aqqu n-nar tal-infern.” (Mt. 5,
21w). G'aliex din is-serjetà
kollha? G'ax Kristu kien jaf li lil 'uk
tista’ toqtlu mhux bis-sikkina biss.

Min'abba din il-mewt ontika, li hi bint
il-mewt fi|ika g'ax te|isti min'abba fiha, il-bniedem ma jistax jobdi l-kmandamenti. Hu jaf li l-&ajja te|isti jekk i'obb, imma hemm “line” li ma jistax jaqbe| lil hinn minnu.
Huwa j'obb lil min i'obbu, lil min jibnieh, lil min ma jheddux, lil min
ma joqtlux. Imma lill-g'adu, le. Din il-'a!a hi Omm il-problemi kollha; Omm

id-dnubiet kollha; Omm l-in!ustizzji u l-korruzzjonijiet kollha. Il-bniedem hu dg'ajjef u ja'rab fid-dnub. Jaf x’inhu t-tajjeb imma ma jistax jag'mlu.
G'alhekk 'afna priedki moralisti ma jwasslu mkien. X’inhi s-soluzzjoni mela.

Il-bniedem g'andu b|onn natura o'ra! Natura 'ielsa mill-bi|a’ tal-mewt. Hawn, issa, qed in'allu warajna l-isforzi tal-bniedem, ir-reli!jo|ità tieg'u, u nid'lu fid-dinja tal-Grazzja, fil-qasam fejn jew ja'dem Alla jew xejn. G'ax hu Alla li kapa i jibdel il-qalb; li kapa i jag'ti natura !dida; li kapa i jwelled mill-!did lill-bniedem. U Alla dan g'amlu!!! Di!a g'amlu! U kemm swielu! Alla dan g'amlu fil-Misteru tal-G'id ta’ Kristu.

X’'asra li d-dinja tfittex soluzzjoni kullimkien g'all-mard tag'ha bla ma tinduna bis-soluzzjoni li l-Missier jippre|entalha fuq platt tad-deheb.
Kristu 'a fuqu n-natura l-qadima tag'na mis'uta mid-dnub u mill-mewt, u tellag'ha mieg'u fuq is-Salib, u hemm miet il-bniedem il-qadim tag'na. U mal-irxuxar tieg'U, twelidna mill-!did, bniedem li ma jista’ jmut qatt. Li wie'ed jemmen f’dan hi Grazzja. Inutli l-isforzi. Il-Fidi hi Grazzja. Min jemmen, miet u qam mill-mewt ma’ Kristu. Min jemmen fi Kristu m’g'adux iktar egoista g'ax m’g'adux iktar jib|a’ mill-mewt. G'alhekk huwa issa li jista’ j'obb. Huwa issa li jista’ jibda jg'ix. Huwa n-Nisrani biss li jista’ jg'ajjat “Hallelujah!” U b'al Kristu, hu mhu se jmut qatt iktar. Imma kollox jiddependi milli inti temmen din l-A'bar it-Tajba.

L-Ewwel Qari

L-Atti tal-Appostli huwa Ktieb dejjem frisk u ferrie'i g'ax huwa l-Ktieb tal-A'bar it-Tajba.
Huwa jirrakkonta l-effett li l-A'bar tar-Reb'a fuq il-Mewt tag'na l-bnedmin, ma'duma minn Kristu, kellha fuq nies komuni b'alna. Kienu nies egoisti, bla kapa ità li jag'mlu r-rieda ta’ Alla, bla 'ila li j'obbu b’mod differenti mill-pagani. &afna minnhom kienu pagani wkoll. Ismijiet li jferr'u l-qalb b'al Barnaba, Titu, Timotju, Lidja, &ananija, Stiefnu, Kornelju, Silas, ason, Aristarku... Kollha nies imwielda mill-!did kienu dawn. Fuq kul'add, huwa l-Ktieb ta’ Sawl ta’ Tarsu, li nafuh bl-isem ta’ Pawlu.

Pawlu huwa xbiha tal-bniedem li jitwieled mill-!did, kif se nisimg'u. Tant jissorprendi l-Ispirtu s-Santu li lanqas il-Knisja ma riedet temmen g'all-ewwel li dan il-bniedem, mag'luq fih innifsu, mimli mibeg'da g'all-Isem ta’ esù u li kien 'aqarha tant, kien issa wie'ed mill-aqwa xandara tieg'U! Kellu jkun Barnaba li kkonvin a lill-Knisja ta’ erusalemm li l-esperjenza ta’ Sawl kienet minnha.

Imma nag'mlu |ball kbir jekk fin-nuqqas ta’
Fidi tag'na na'sbu li dawn l-affarijiet, dan it-Twelid mill-!did, l-Ispirtu
s-Santu jwettqu biss f’nies spe jali li jag'|ilhom g'al missjoni spe jali. Hu veru li kul'add jir ievi l-Grazzja
fil-qies li kapa i jir eviha. Hu veru li
mhux kul'add huwa msejja' g'all-istess qies ta’ esperjenza. Imma Kristu miet g'al kul'add. Huwa miet g'alija u g'alik daqs kemm miet
g'al Pawlu u Pietru u akbu u wanni.
X’jimporta li dawn huma flixken kbar mimlijin sax-xifer bl-Ispirtu u
a'na flixken |g'ar, jekk b'alhom inkunu mimlijn sax-xifer ukoll?

A'na, jekk irridu, nistg'u nixorbu
mill-istess g'ajn ta’ &ajja bla tmiem.
A'na jista’ jkollna - ertezza, l-“Assurance” qaddisa, il-kapparra li
m’a'na se mmutu qatt. Anke jekk !isimna
jimrad u jnin u joqrob lejn il-mewt, in-Nisrani jibqa’ jemmen li fih hemm jg'ix
Xi &add ie'or li hu aqwa mill-mewt u li se j!orru mieg'U lejn eternità hienja,
fejn lil Kristu narawH hekk kif inhu u a'na nkunu b'alu g'ax b'alu ma mmutu
qatt.

Qari mill-Ktieb tal-Atti tal-Appostli. 9, 26-31

F’dak
i|-|mien : meta Sawl wasal erusalemm beda jfittex li jissie'eb
mad-dixxipli. Imma lkoll kienu jib|g'u minnu, g'ax ma kinux emmnu li tassew
ikkonverta.

Mbag'ad
Barnaba qabdu u 'adu mieg'u g'and l-appostli. Hu qalilhom kif Sawl kien
ra lill-Mulej fit-triq u semg'u jkellmu, u kif f'Damasku kien tkellem b'wi u
minn quddiem fl-isem ta' esù. G'alhekk Sawl baqa' mag'hom, die'el u
'iere! erusalemm, u kien jitkellem bil-miftu' f'isem il-Mulej.   Kien jit'addet mal-Lhud Griegi
u jiddiskuti mag'hom; i|da huma kienu jfittxu li joqtluh.   Meta l-a'wa saru jafu b'dan,
ni||luh lejn
esarija u bag'tuh Tarsu.

Il-Knisja
kienet fis-sliem fil-Lhudija u l-Galilija u s-Samarija kollha; kienet dejjem
tikber u timxi 'l quddiem bil-bi|a' tal-Mulej, u ti|died fl-g'add bl-g'ajnuna
ta' l-Ispirtu s-Santu.

Salm
Responsorjali

Salm
22 l-a''ar li ltqajna mieg'u kien fil-Litur!ija tal- img'a l-Kbira ! Dan kif inhu, li f’dan i|-|mien ta’ fer' tal-G'id se ner!g'u lura lejn Salm li jitkellem fuq it-tbatijiet ta’
Kristu ? G'ax huwa Salm paskwali,
li wara li jg'inna ng'ixu it-tbatijiet ta’ esù, l-a''ar parti, li se nitolbu
bih f’din l-Ewkaristija, hija l-g'ajta ta’ radd il-'ajr ta’ bniedem imwieled
mill-!did, ta’ bniedem me'lus minn 'alq il-mewt. B’dan is-Salm fuq fommu miet il-Mulej
tag'na !

X’fer'
inixxi minn dawn l-a''ar versi ta’ dan is-Salm ! « Il-foqra jieklu u jixbg'u. » (v. 27) ; « Jer!g'u lura g'and
il-Mulej it-truf kollha tal-art » (v. 28) ; « G'alih tg'ix ru'i ! » (v.
30) ; « Dan g'amlu l-Mulej ! » (v. 32). Huwa Salm tal-Passjoni u tal-Qawmien
fl-istess 'in. G'ax ma tistax tifred
dawn it-tnejn fil-Misteru tal-G'id.
It-tbatija u l-Glorja. Il-Mewt u
l-Qawmien. Il-luttu u |-|fin. Id-dlam u d-dawl. Dan hu l-G'id. Din hi l-Mag'mudija tag'na.

Ritornell : Mulej, minnek !ej it-tif'ir tieg'i f’!emg'a
kbira.

Salm
22

Inrodd il-weg'diet tieg'i

quddiem dawk li jib|g'u
minnu.

Jieklu l-fqajrin u jixbg'u;

ifa''ru l-Mulej dawk li jfittxuh.

&a tg'ix qalbhom g'al dejjem!

Jiftakru t-truf kollha ta' l-art,

u jer!g'u lura lejn il-Mulej;

u quddiemu jinxte'tu r-razez kollha
tal-!nus.

G'ax tal-Mulej hi s-saltna;

hu fuq il-!nus isaltan.

Lilu jqimu l-bnedmin, li jmutu;

quddiemu jmil kull min nie|el !ot-trab.

U g'alih tg'ix ru'i,

lilu jaqdi n-nisel tieg'i.

Ixandru 'l Sidi lin-nisel li g'ad ji!i,

ixandru l-!ustizzja tieg'u lill-poplu li
g'ad jitwieled:

"Dan g'amlu l-Mulej!"

It-Tieni Qari

Fuq it-Twelid did u fuq il-&ajja ta’ Dejjem li ma
tispi a qatt u li tibda minn hawn, wie'ed jista’ jpa pa kemm irid, imma huma
l-fatti li jg'oddu. X’jiswa li wie'ed
jitkellem tajjeb fuq il-Bxara ta’ Kristu li tg'id li min jemmen fiH |gur li

mhux se jmut, biex imbag'ad dan l-istess bniedem li jg'id li jemmen f’dan
kollu, jid'ol fi kri|i g'al kull kelma li jg'idulu, g'al kull kritika, g'al
kull sitwazzjoni li ma tog'!bux? Kliemu
jkun kliem fierag'.

X’jiswa li wie'ed jg'id li g'andu l-Fidi, jekk ma
g'andux sa''a li j'obb lill-g'adu. Hu
veru li dan hu mpossibbli g'all-bniedem u ma tistax ti!!udika bniedem li ma
jasalx li j'obb f’dan il-qies. Imma min g'andu
l-Fidi g'andu wkoll l-Ispirtu ta’ esù, l-Ispirtu s-Santu rebbie' fuq kulma
normalment joqtol lill-bniedem. Dan
l-Ispirtu qed jg'ammar fih, u huwa dan l-Ispirtu ta’ esù li j'obb fih
lill-g'adu. Il-'tija tal-bniedem hi li
jifta'ar li g'andu l-Fidi waqt li m’g'andu xejn. Huwa bniedem li j'obb jinganna
lilu nnifsu. Huwa l-bniedem li g'adu ma
jafx li hemm differenza bejn reli!jo|ità u Fidi Nisranija. Int tista’ tkun reli!ju| 'afna, imma anke
l-Lhud, anke l-Misilmin huma reli!ju|i 'afna, i|da m’humiex Kristjani, ma
tweldux mill-!did fi Kristu.

Il-Fidi vera tag'mlek “ did”. Il-Fidi vera jindunaw biha n-nies g'ax bla ma
taf issir xhud ta’ Kristu. Il-Fidi vera
xxerred il-fwie'a tal-Qawmien ta’ Kristu u ti!bed in-nies li qabel kienu
jfittxu l-&ajja fl-idoli mejta. San
 wann jg'id 'afna drabi li hu mill-im'abba li wie'ed jintag'raf jekk hux
Nisrani veru jew le. L-Insara huma
l-mel' li jag'tu tog'ma lid-dinja. Ma
jfissirx li huma biss se jsalvaw. Imma
ming'ajrhom ma jsalva 'add. Ming'ajr
il-Knisja (l-Insara veri) ma jsalva 'add.
G'ax hi l-Knisja li tmellah u tag'ti tog'ma “!dida” lid-dinja. Imma mhux kul'add imsejja' biex ikun mel'
g'ax Alla'ares il-borma kollha tkun mel'!

G'alhekk min jixtieq li jkun Nisrani adult, g'andu
jag'raf lilu nnifsu u jitlob ming'and Alla l-Grazzja l-kbira tal-Fidi
fil-Misteru tal-G'id ta’ Kristu. J’Alla
ma nkunux minn dawk li konna ppredestinati minn qabel il-'olqien biex insiru xbiha
ta’ Kristu u nibqg'u ma nsirux g'ax g'o!obna iktar li noqog'du g'all-kwiet
fil-!enb.

Qari
mill-Ewwel Ittra ta’ San wann Appostlu.
3, 18-24

Uliedi,
ma n'obbux bil-kliem u t-tpa pi , imma bl-g'emil u bis-sewwa.   Minn dan naslu li nag'rfu

li a'na fil-verità, u quddiem Alla nserr'u l-kuxjenza tag'na, jekk il-kuxjenza   anfarna,
g'ax Alla hu aqwa mill-kuxjenza tag'na, u hu jaf kollox.

G'e|ie|,
jekk il-kuxjenza tag'na ma   anfarniex, a'na qalbna qawwija quddiem Alla, u kull ma nitolbu
naqilg'uh ming'andu, g'ax qeg'din in|ommu l-kmandamenti tieg'u u nag'mlu dak li
jog'!ob lilu. Dan hu
l-kmandament tieg'u: li nemmnu fl-isem ta' Ibnu esù Kristu, u n'obbu 'l
xulxin, kif wissiena hu.   Min i|omm il-kmandamenti tieg'u
jg'ammar f'Alla u Alla fih. B'hekk nag'rfu li hu jg'ammar fina: bl-Ispirtu li
hu tana.

Evan!elju

Dak
li jidher tant tqil u mpossibbli g'all-bniedem il-qadim imdawwar bi - irku
tal-bi|a’ tal-mewt, huwa naturali g'all-bniedem li !a g'andu l-&ajja bla tmiem
!ewwa fih. Huwa b'al ferg'a li 'ier!a miz-zokk tad-dielja. Iz-zokk huwa Kristu u l-ferg'a terda’ l-&ajja
ta’ Dejjem miz-zokk. G'alhekk il-ferg'a
hi tqila bil-frott, bl-g'enieqed li jferr'u qlub il-bnedmin g'ax l-Ispirtu
g'addej il-'in kollu miz-zokk g'all-ferg'a, minn Kristu g'an-Nisrani. Imma jekk il-ferg'a tinqata’ miz-zokk u ssib
ru'ha fl-art, mhux se tarmi l-weraq u lanqas tnissel frott. Tinxef g'ax mejta. Hi 'ajja biss sakemm hi mag'quda maz-zokk.

X’e|empju
brillanti !ab esù biex ifisser il-&ajja ta’ Dejjem li dawk li jemmnu fiH
g'andhom! Il-ferg'a minnha nnifisha ma
tistax tag'mel frott. Il-frott jinsab
fiz-zokk u jg'addi g'al !ol-ferg'a.
Minna nfusna ma nistg'u nag'mlu xejn, imma jekk ninfet'u g'all-Ispirtu
ta’ esù dan ji!ri fina b'alma d-demm ji!ri fil-vini; u fejn ji!ri l-Ispirtu
hemm hemm il-&ajja ta’ Dejjem. G'ax
il-Mewt u l-Ispirtu s-Santu m’g'andhom xejn x’jaqsmu ma’ xulxin, imma l-Ispirtu
s-Santu u &ajja g'al dejjem, iva.

Versett:
Hallelujah. Ibqg'u fija, u jiena nibqa’ fikom, ig'id il-Mulej; min jibqa’ fija,
dan jag'mel 'afna frott. Hallelujah.

Qari
mil-Evan!elju ta’ San wann. 15, 1-8

F’dak i|-|mien, esù qal lid-dixxipli tieg'u: "Jiena d-dielja vera u Missieri l-bidwi. Kull ferg'a fija li ma tag'milx frott jaqtag'ha; u kull wa'da li tag'mel il-frott ji|borha u jnaddafha, biex tag'mel frott aktar. Intom !a ndaf min'abba l-kelma li g'edtilkom.

Ibqg'u fija, u jiena nibqa' fikom. Kif il-ferg'a ma tistax tag'mel frott minnha nfisha jekk ma tibqax fid-dielja, hekk anqas intom jekk ma tibqg'ux fija. Jiena d-dielja, intom il-frieg'i. Min jibqa' fija u jiena fih, dan jag'mel 'afna frott; g'ax ming'ajri ma tistg'u tag'mlu xejn. Jekk wie'ed ma jibqax fija, jintrema barra b'al ferg'a, u jinxef; mbag'ad, frieg'i b'al dawn ji!bruhom u jix'tuhom fin-nar u jin'arqu. Jekk tibqg'u fija u kliemi jibqa' fikom, itolbu kull ma tridu, u jing'atalkom. Din hi l-glorja ta' Missieri, li intom tag'mlu 'afna frott u tkunu dixxipli tieg'i.